

थिमी टाइम्स

Thimi Times WEEKLY

साप्ताहिक

पार्टी च्यालेसको दुनियामा
एक उत्कृष्ट नाम

शंखधर बैक्चेट

शंखधर चोक, मध्यपुर थिमी-४, भक्तपुर
फोन नं.: ०१-५०९३४८८
मोबाईल: ९८४९३६८५३५, ९८४९४९६९९९

अत्याधुनिक सुविधा सहित रमणीय पारिवारिक वातावरणमा विवाह, ब्रतबन्ध तथा अन्य शुभकार्य लगायत सेमिनार, गोष्ठिका साथै विविध प्रदर्शनीको लागि सम्मनुहोस् ।

वर्ष १८ अङ्क ३८ ने.सं. ११४५ बछलागा नवमी जेठ ०७ गते बुधबार, २०८२ 21 May 2025, Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

गठबन्धन सरकार प्रति आमजनता र स्वयं कांग्रेस सशक्त, तर ओली-देउवा एक !

काठमाडौं । देशमा राजनीतिक संकट गहिरो गएको अवस्था छ । अहिले आम जनमानसमा सरकारप्रति अविश्वास बढ्न थालेको छ । अर्को तर्फ देशकै अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रुपमा रहेको नेपाल राष्ट्र बैंकको गभर्नर नियुक्तिमा दुई ठूला राजनीतिक दलहरूको भागबन्दाको कारण पनि सरकार प्रति विपक्षी दललगायत आम जनमानसमा समेत अविश्वासको वातावरण बढ्दै गएको प्रति नेपाली कांग्रेस सभापति देउवा प्रधानमन्त्रीको रोलक्रममा रहेकै कारण सरकारका हरेक काम कारवाही प्रतिमैन सहमति जनाइरहेको आरोप लाग्ने गरेको छ । किनकी सत्तापक्षकै नेपाली कांग्रेसका नेताहरू वर्तमान सरकारका काम कारवाहीबाट सन्तुष्ट नभएको तिनका अतिविधि र विभिन्न राजनीतिक

सभा सम्मेलन मार्फत अभिव्यक्त भइरहेको छ । अर्को तर्फ नेकपा एमाले अध्यक्ष तथा वर्तमान सत्तापक्षको नेतृत्व सम्हालेका प्रधानमन्त्री के.पी.शर्मा ओलीका लागि नेपाली कांग्रेससँगको सहमती अनुरूप बाँकी रहेको प्रधानमन्त्रीको कार्यकाल पूरा गर्नकै लागि देउवाको सीमित शर्त वा माग सम्बोधन गर्नुको विकल्प उनीसँग अर्को छैन । तसर्थ प्र.म. ओली अहिले दोहोरो चेपुवामा परेकै कारण पनि जनताको पक्षमा काम कारवाही गर्न नसकिरहेको एमाले नेताहरूको बुझाइ रहेको छ ।

गभर्नर नियुक्तिमा केही ढिलाइकै आधारमा सरकार ढल्नेसम्मको स्थिति आउन नदिनेमा दुवैबीच सहमति भएको छ । यसैले अब ओलीले १४

महिनापछि सत्ता हस्तान्तरण गर्ने र देउवाले त्यागिखेरसम्म पखिने गरी उनीहरूबीच आन्तरिक समझदारी भएको हो ।

गत वैशाखको दोस्रो साता देउवा थाइल्यान्ड जाँदा अनेक आशंका व्यक्त भएका थिए । तर, देउवा फर्किएपछि ओली र देउवाबीच लामो संवाद भयो । दुवैले समीकरणमा समस्या देखिए समाधान गर्ने र सत्ता सहकार्यलाई निरन्तरता दिनेगरी सहमति गरेका हुन् । त्यसयता ओली र देउवा दुवैले आफूहरूबीच असमझदारी नभएको पटक-पटक बताउँदै आएका छन् । ओलीले नै केही दिनअगाडि १४ महिनापछि किस्तीमा राखेर देउवालाई सत्ता हस्तान्तरण गर्ने सार्वजनिक रूपमै बताए । त्यसकै केही दिनपछि देउवाले पनि शनिवार काठमाडौंमा

भएको एक कार्यक्रममा कसैको बहुमत नपुग्ने संसदको गणितमा एमालेसँग सरकार बनाएको र कुनै समस्या नरहेको प्रस्ट्याएका थिए ।

‘हामीले समावेशीतर्फ महिला, मधेसी, दलित, जनजाति, थारू, मुस्लिमसहितका सबै समुदायको प्रतिनिधित्वको विकास गरेका छौं । सबैलाई अधिकार दिने अभ्यास गर्दा सबैको अपनत्व पनि हुन पाएको छ,’ देउवाले भने, ‘तर सदनमा कसैको पनि बहुमत पुग्न गाह्रो छ । सबैभन्दा ठूलो पार्टी भएर पनि हामीसँग बहुमत छैन । यसैले बहुमत नभएपछि समीकरण बनाउनुपर्ने बाध्यता छ । यही कारण हामीले एमालेसँग सरकार बनायौं ।’ देउवा सरकारको विषयलाई लिएर किचलो नगर्ने पक्षमा भएको प्रस्ट सन्देश दिए ।

‘ओलीजी पनि दुःख पाएको व्यक्ति हो । उहाँलाई गोलघरमा राखिएको थियो,’ प्रधानमन्त्रीप्रति भरोसा देखाउँदै देउवाले भनेका थिए, ‘सरकारमा केही कमजोरी होलान् । यसलाई कम गर्दै जानेछौं । तर, अरू कुराले सरकारमाथि दबाव बढाउन आवश्यक छैन ।’

पार्टीभित्र ओलीसँगको सत्ता सहकार्यलाई लिएर आशंका उत्पन्न हुने गरी नेता र सांसद बोले पनि देउवा भरोसा गरेरै जाने मानसिकतामा देखिएका छन् । महामन्त्री गगन थापादेखि डा. शेखर कोइरालासम्मले सरकारको निरन्तरताबारे प्रश्न उठाउँदा पनि

बाँकी पेज ७ मा

भक्तपुर नगरपालिकामा जनप्रतिनिधिको ३ वर्ष कार्यकाल

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका सचिव प्रेम सुवालले नगरलाई सफा बनाउन नगरको ढल व्यवस्थापन र सरसफाइमा नगरपालिकाले विशेष ध्यान दिनुपर्ने बताए । भक्तपुर नगरपालिकामा

जनप्रतिनिधिको ३ वर्ष कार्यकालको उद्घाटन गर्दै सचिव सुवालले भक्तपुर नगरलाई सफा, स्वच्छ, सांस्कृतिक नगर र पारदर्शी बनाउने लक्ष्यअनुसार यस नगर अगाडि बढिरहेको बताउँदै शैक्षिक

बाँकी पेज ७ मा

असुरक्षा र प्रेस स्वतन्त्रता हनन प्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै प्रजिअलाई जापन पत्र

भक्तपुर । प्रेस सेन्टर नेपाल भक्तपुरले हाल पत्रकार हरूमाथि बढ्दो असुरक्षा र प्रेस स्वतन्त्रता हननप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै भक्तपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपालप्रसाद अर्यालमार्फत सरकारलाई जापन पत्र बुझाएको छ । जिल्ला अध्यक्ष मदन ढुङ्गनाको नेतृत्वमा रहेको जिल्ला कार्यसमितिले मंगलबार सो जापन पत्र बुझाएको हो ।

सो अवसरमा सेन्टरका पूर्व नेताहरू नेपाल पत्रकार महासंघ

उपत्यका प्रदेशका कोषाध्यक्ष संजीप घिमिरे, भक्तपुर शाखा सदस्य अञ्जीर सिंह विक र सेन्टरका प्रदेश सचिव बाबुकाजी श्रेष्ठको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

प्रेस सेन्टरले आफ्नो केन्द्रीय कार्यालयको निर्देशन बमोजिम गत वैशाख अन्तिम साता देशव्यापीरूपमै प्रमुख जिल्ला अधिकारी मार्फत जापन पत्र बुझाउने तालिका रहेको

बाँकी पेज ७ मा

पुनःनिर्माणमा भक्तपुर, लागत भन्दा ३ करोड कममा लक्ष्मीनरसिंह मन्दिरको पुननिर्माण

भक्तपुर । भक्तपुर नगरपालिकाले लागत इस्टिमेट भन्दा करिब ३ करोड कम खर्चमा ऐतिहासिक एवं पुरातात्त्विक सम्पदा लक्ष्मीनरसिंह मन्दिरको पुनर्निर्माण सम्पन्न गरेको छ । २०७८ मंसिरमा पुनर्निर्माण शुरु भएको भक्तपुर-४ तः मारी क्षेत्रको गहिटीस्थित सो मन्दिर नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि

३ वर्ष पूरा गरेको अवसर पारेर मंगलबार उद्घाटन समेत गरिएको छ ।

मन्दिरको कुल लागत इष्टिमेट रु. ७ करोड ७७ लाख रहेकोमा रु. ४ करोड ८३ लाख खर्चमा पुनःनिर्माण कार्य सम्पन्न भएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष नुछेखाम भेलेले बताएका छन् ।

पुनर्निर्माणमा २२ लाख ६६ हजारभन्दा बढी नगद सहयोगस्वरूप प्राप्त भएको र ७ सय ५० जनाभन्दा बढीले श्रमदान गरेका थिए भने लाखौं रुपैयाँ बराबरको जिन्सी सामान स्थानीयले सहयोग गरेका थिए ।

वरिष्ठ राजनीतिज्ञ एवं नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष

बाँकी पेज ७ मा

उच्च अदालतको अन्तरिम आदेशपछि नेवाः देय् दबूको चालु अधिवेशन स्थगित

काठमाडौं । पाटन उच्च अदालतले नेवाः देय् दबूको चालु बन्द सत्र नगर्न अन्तरिम आदेश जारी गरेको परिपत्रसँगै जेठ २ गतेबाट ४ गतेसम्म भइरहेको दबूको आठौं अधिवेशन बीचमै स्थगित भएको छ ।

अधिवेशन स्थगन पछि सातै प्रदेशका दबूसँग आवद्ध नेवाः समुदायमा चिन्ता बढाउनुका साथै नेवाःहरूको राष्ट्रिय संगठन दबूमाथि अनेकौं प्रश्नहरू उठ्न थालेको छ । एक नेपालभाषा समाचार पत्रिकामा उल्लेख भए अनुसार मुख्यतः अधिवेशन स्थगित गर्नका लागि यसै दबूकै संस्थापकहरूकै हात रहेको जनाएको छ ।

दबूका १९ जना संस्थापकमध्ये हाल जीवित ५ जनामध्येका १ जना संस्थागत

संस्थापक काठमाडौंका नरेशवीर शाक्य र अर्का व्यक्तिगत संस्थापक पोखराका प्रकाशमान पालिखेले नेवाः देय् दबूको अधिवेशन विधान सम्मत नभएको र स्थापित

संस्थापकहरूप्रति वर्तमान पदाधिकारीहरूले बेवास्ता गरी पदाधिकारीहरू उमेदवार बन्न नपाइने प्रतिनिधि मात्र भएर उपस्थिति जनाउन पाइने भन्ने

विधान र नियम बनाइएकोमा असन्तुष्ट जाहेर गर्दै अधिवेशन स्थगनका लागि अदालतको ढोका ढक्काएको बताइएको छ ।

उजुरीकर्ता नरेशवीर शाक्यले दिएको जानकारी अनुसार देय् दबूका संस्थागत र व्यक्तिगत संस्थापकहरूलाई महाधिवेशनमा भाग लिएर मात्र उम्मेदवारको रूपमा उम्मेदवार बन्न पाउने अधिकारबाट वञ्चित गर्ने नियम बनाएर अलोकतान्त्रिक कार्य गरेकाले यो कदम चाल्न बाध्य भएको बताउनुका साथै संस्थापक सदस्य नभएकाहरूलाई पनि मञ्चको संरक्षकको रूपमा नियुक्त गरिएको बताइएको छ ।

बाँकी पेज ७ मा

काक्राबारी प्लटिंगमा सिडिओ अफिसको छलफलबाट भएका निर्णय

निर्णयहरु

१. सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नं. ९ स्थित काक्राबारीमा निक भुजिकिक हाउजिङ्ग प्रा.लि. नामक निजी फर्मले जग्गा प्लटिङ्गको कार्य गर्दा सम्बन्धित निकायबाट कानून बमोजिम प्राप्त गर्नुपर्ने स्वीकृति प्राप्त नगरेको तथा सरकारी वन तथा सार्वजनिक जग्गा समेतमा डोजर लगाई अतिक्रमण गरेको भन्ने समेतको विषयमा प्राप्त गुनासो तथा सूचनाको आधारमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्वमा सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु तथा सम्बन्धित विषयगत निकायका जिल्लास्थित कार्यालय प्रमुखको संयुक्त टोलीले मिति २०८२/०१/२१ मा सो कार्यको स्थलगत अनुगमन गरी तत्कालको लागि सो कार्य स्थगित गर्न निर्देशन दिई नापी कार्यालय, भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय, काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण, जिल्ला आयुक्तको कार्यालय र सूर्यविनायक नगरपालिका, डिभिजन वन कार्यालयलाई उक्त विना स्वीकृति जग्गा प्लटिङ्ग गरेको तथा वन तथा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरेको विषयमा तथ्यगत विवरण उपलब्ध गराउन, प्रचलित कानून विपरित भएगरेका सम्बन्धमा कानून बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाई ७ दिनभित्र सोको जानकारी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरलाई उपलब्ध गराउन मिति २०८२/०१/२४ मा पत्राचार गरिएकोमा देहायको विवरण तथा जानकारी प्राप्त हुन आएको:-

क. कुलो, पर्ति, बाटो समेतका ६-७-०-० रोपनी सरकारी एवम् सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा, २२-५-०-० रोपनी क्षेत्रफल सामुदायिक वन अतिक्रमण गरी डोजर लगाएको देखिएको व्यहोरा नापी कार्यालय र डिभिजन वन कार्यालय, भक्तपुरबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।

ख. उक्त आयोजना/कम्पनीले जग्गा प्लटिङ्गको कार्य गर्दा काठमाडौं उपत्यका विकास प्राधिकरण, अनामनगरबाट स्वीकृति लिनुपर्ने र त्यस्तो स्वीकृति प्राप्त गरी नसकेको व्यहोरा जिल्ला आयुक्तको कार्यालय, भक्तपुरबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको ।

यस विषयमा उक्त जग्गा प्लटिङ्गको कार्य भएको स्थलको ठीक तलपट्टि रहेको बस्तिको ६० जना व्यक्तिहरुको हस्ताक्षर सहितको श्री गृह मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौंलाई लेखी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुर समेतलाई बोधार्थ दिएको मिति २०८२/०२/०२ को ज्ञापन पत्रमा उक्त पत्रानुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट काम रोक्का राख्दा प्लटिङ्गको सिलसिलामा सो कम्पनीले हालसम्म गरेको जथाभावी जमिन कटिङ्गका कारण सो प्लटिङ्गको कार्य भएको स्थानको तल्लो भागमा रहेका वस्तीमा लेदो सहितको बाढी तथा पहिरोको उच्च जोखिम रहकोले विपद्

जोखिम न्यूनीकरणको लागि सम्बन्धित कम्पनीलाई वस्ती संरक्षणको कार्य गराउने व्यवस्थाको लागि अनुरोध भई आएको छ । अतः सरकारी सामुदायिक वन क्षेत्रमा निक भुजिकिक हाउजिङ्ग प्रा.लि.बाट माथि उल्लेख भए बमोजिम भएको अनधिकृत अतिक्रमण नियन्त्रण गरी प्रचलित कानून बमोजिमको कारवाही गर्ने/गराउने, एकीकृत जग्गा विकासको लागि प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट लिनु पर्ने स्वीकृति लिएपछि मात्र जग्गा विकासको कार्य गराउने तथा सो जग्गा प्लटिङ्ग सम्बन्धी अनधिकृत कार्यको कारण सो स्थानमा रहेको वस्तीमा सूचना हुन गएको मनसुनजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण गराउने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिम गर्ने निर्णय गरियो ।

१. वन क्षेत्रमा भएको अतिक्रमण मुक्त गर्नको लागि सम्बन्धित नापी कार्यालयबाट निर्धारण भए बमोजिमको सीमाक्कनमा पुनः अतिक्रमण हुन नसक्ने गरी सूर्यविनायक नगरपालिकाको रेखदेख तथा प्राविधिक सल्लाहमा मजबुत खालको घेरावार/पर्खाल प्राविधिक हिसाबले जे उपयुक्त हुन्छ सो व्यवस्था निक भुजिकिक हाउजिङ्ग प्रा.लि.ले तत्काल गर्ने ।

२. उक्त जग्गा प्लटिङ्गको कार्य भएको तल्लोपट्टि रहेको वस्ती समेतको क्षेत्रमा सो अनधिकृत प्लटिङ्गको कारण सिर्जित प्रकोप जोखिम न्यूनीकरण गर्नको लागि मात्र मजबुत खालको पर्खाल समेतको उपयुक्त संरक्षण संरचना निक भुजिकिक हाउजिङ्ग प्रा.लि.ले तत्काल निर्माण गरी तल्लो क्षेत्रमा बस्ने स्थानीय वासिन्दालाई आवश्यक पार्ने कार्य गर्ने। यस प्रयोजनको लागि सूर्यविनायक नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा देहायको अनुगमन टोलीले उक्त संरक्षण कार्यको नियमित अनुगमन गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय समेत सम्बद्ध निकायलाई प्रतिवेदन गर्ने ।

देशकै दोस्रो जेठो अस्पतालमा सिटी स्क्यान सेवा सुरु

भक्तपुर । एक शताब्दी भन्दा अगाडि स्थापना भएको उपत्यकाकै जेठो अस्पताल भक्तपुर अस्पतालले १२३ वर्षपछि पहिलोपटक अत्याधुनिक सिटी स्क्यान मेसिन सञ्चालनमा ल्याएको छ । आइतबार अस्पताल परिसरमै भएको एक कार्यक्रममा वागमती प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री किरण थापाले सेवाको सुभारम्भ गरे ।

रूपमा आइतबारदेखि विरामीलाई सेवा प्रवाह गरिएको अस्पताल प्रशासनले जनाएको छ । यसअघि मेसिन भक्तपुर अस्पतालमा ल्याएसँगै बागमती प्रदेश सरकारका स्वास्थ्यमन्त्री किरण थापा र वागमती प्रदेशसभाका सांसद सुरेश श्रेष्ठले मेसिन जडान क्षेत्रको अवलोकन गरी यथाशीघ्र सञ्चालनमा ल्याएर आमनागरिकलाई सहज र सुलभ सेवा प्रवाह गर्न अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक डा सुरेन्द्रप्रसाद भट्टलाई निर्देशन दिएका थिए । अस्पतालका लागि वागमती प्रदेश सरकारअन्तर्गत स्वास्थ्य मन्त्रालयले बोलपत्र आह्वान गरी रु आठ करोड बजेटमा १२८ स्लाइसको सिटी स्क्यान मेसिन खरिद गरेर सञ्चालनमा ल्याइएको हो ।

कोरोना महामारीमा अस्पतालका तत्कालीन मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट एवं हाल वागमती प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयका सचिव डा सुमित्रा गौतमले यो अस्पताललाई रिफर सेन्टरबाट विशेषज्ञ सेवासहितको गुणस्तरीय सेवा दिलाउन सफल भएपछि देशकै उत्कृष्ट अस्पताल घोषणा भएको थियो ।

अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक डा भट्टले सिटी स्क्यान जडान गरी परीक्षण सम्पन्न गरिएको बताउँदै आइतबार बिहान उद्घाटन गरेसँगै औपचारिक रूपमा सञ्चालनमा आएको बताए । उनले अब विरामीले सिटी स्क्यान गर्न अन्य अस्पतालमा महँगो शुल्क तिरेर धाउनु नपर्ने बताए । कार्यक्रममा वागमती प्रदेशका पूर्व मुख्यमन्त्रीका राजनीतिक सल्लाहकार डि.वि. ढकालले भक्तपुर जिल्लामा स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका लागि दिन सक्ने तहमा पुगेका सबै जनप्रतिधिले जिल्लाको विकास निर्माणमा बिना पूर्वागृह खुल्ला रूपमा सहयोग गर्नु पर्ने धारणा व्यक्त गरेका थिए । कार्यक्रम अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष शशिजङ्ग थापाको सभापतित्वमा भएको थियो ।

अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा नेपालको छवि बिग्रेकोप्रति चिन्ता

काठमाडौं । नागरिक अगुवा डा. महेशमान श्रेष्ठले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा नेपालको छवि बिग्रेकोप्रति चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । नेवा: मिसा ग्वहालि पुच: र नेवा: ग्वहालि पुच: काठमाडौं महानगर वडा नं २६ ले गरेको क्षमता विकास प्रशिक्षण कार्यक्रममा उनले देशप्रतिको चिन्ता व्यक्त गरेको हो । राजनीतिक दलभित्रका विकृत नेता र सोही आचरण भएका कर्मचारीले भ्रष्टाचारमार्फत कुशासन गरेर देश बिगारेको डा. श्रेष्ठको आरोप छ । कार्यक्रममा उनले नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, माओवादी लगायतका दलले गलत प्रवृत्तिका नेता कार्यकर्तालाई संरक्षण दिएकोप्रति आक्रोस पोखे । ‘अब देशलाई माया गर्ने देशभक्तहरुको संयुक्त मोर्चा बनाउनु पर्छ । सो मोर्चालाई भाषण कलासँगै अन्य विविध पक्षको प्रशिक्षण दिएर सहि शासन प्रणाली लागू गराउनेतर्फ अग्रसर बनाउनुपर्छ ।’ डा. श्रेष्ठको भनाइ छ । हुन पनि बिबिसी, सीएनएन, अलजजिरा, फोक्स न्युजहरुमा पछिल्लो समय नेपालमा व्याप्त रहेको भ्रष्टाचार सम्बन्धी समाचार प्रसारण भएका छन् । यसले गर्दा नेपालको छवि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा बिग्रेको छ । डा. श्रेष्ठले भ्रष्ट नेताहरुको ठाउँमा इमान्दार, सक्षम र देशलाई सच्चा माया गर्ने नेताहरुको आवश्यकता रहेको बताए । उनले पछिल्लो समय नयाँ पुस्ताको मातृभाषाप्रतिको विकर्षणप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै नेपालभाषा क्लब, आदिवासी नेवा: राजनीतिक अभियान, नेवा: ग्वहालि पुच: र नेवा: मिसा ग्वहालि पुच:ले भाषा संरक्षणमा दिदै आएको योगदानको चर्चा गरे । सामाखुसीस्थित प्रज्ञा स्कूलको हलमा सुरु भएको पाक्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रममा उद्घोषण, औपचारिक कार्यक्रममा सिलसिला मिलाएर बोल्ने शैली, संस्था सञ्चालनको तरिका सम्बन्धी तालिम दिइनेछ । ग्वहालि पुच:ले यसअघि कीर्तिपुर, तारकेश्वर नगरपालिकाको मनमैजु, फुटुङ, धर्मस्थली, भक्तपुरको थिमि, टोखा, काठमाडौंका विभिन्न टोलमा प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । कार्यक्रममा महानगरपालिकाभित्रका विभिन्न वडाका जनप्रतिनिधि, समाजसेवी, शिक्षासेवी, गृहिणीलगायत सहभागी थिए ।

थिमिमा क्षयरोग सम्बन्धी अन्तरक्रियात्मक गोष्ठी सम्पन्न

भक्तपुर । नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था र राष्ट्रिय क्षयरोग निवारण केन्द्रको आयोजना तथा जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय भक्तपुरको संयोजनमा क्षयरोग सम्बन्धी अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम शनिबार सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रममा जनस्वास्थ्य कार्यालयका स्रोत व्यक्ति पार्वती थापाले हाल भक्तपुर जिल्लामा ४ सय ८७ जना क्षयरोगीहरुले औषधी सेवन गरिरहेको जानकारी दिदै मानवमा क्षयरोग कसरी सृष्ट र सोको निदान तथा अपनाउनु पर्ने स्वास्थ्य सचेतना बारे जानकारी दिइएको थियो । उनले ८० प्रतिशत क्षयरोग सुरुवा भएको र २० प्रतिशत नसर्ने क्षयरोग भएको जानकारी दिदै मान्छेको शरीरको रौ र कपाल बाहेक जुनसुकै अंगमा क्षयरोग लाग्न सक्ने जानकारी दिए ।

नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था भक्तपुरका सभापति हिरण्यप्रताप साँगांमीको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रम थिमिको आदर्श मा.वि.को सभाहलमा सम्पन्न भएको थियो ।

संस्थाका सचिव विजय कर्माचार्यले कार्यक्रमको परिचय, उद्देश्य र महत्वबारे प्रकाश पारेको कार्यक्रममा संस्थाका उपाध्यक्ष एवं कार्यक्रम संयोजक राजेश्वरी शिल्पकारले स्वागत मन्तव्य राखेको थियो ।

नवआगन्तुक विद्यार्थीहरुलाई स्वागत

भक्तपुर । विनायक शिक्षा निकेतन इडिलस स्कूलमा जेष्ठ ४ गते नवआगन्तुक विद्यार्थीहरुका लागि स्वागत कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ । शैक्षिक सत्र २०८२ सालमा हरेक कक्षामा केही सिटका लागि मात्र भर्ना लिइएका कक्षा १ देखि ९ सम्मका करिब ६३ जना विद्यार्थीहरुको सम्मानमा उक्त कार्यक्रम आयोजना गरिएको विद्यालयका प्रिन्सिपल सुरेन्द्र विक्रम प्रजापतिले जानकारी दिए ।

नव आगन्तुक विद्यार्थीहरुलाई खादा टिका र मायाको चिनो प्रदान गरिएको उक्त कार्यक्रममा विद्यार्थीहरुले आफ्नो प्रतिभा र क्षमतासमेत प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यक्रममा नव आगन्तुक विद्यार्थीहरुले बलियो शैक्षिक इतिहास बनाइसकेको यस विद्यालयमा अध्ययन गर्ने अवसर पाएकोमा आफूहरु भार्यशाली र गौरवान्वित भएको कुरा व्यक्त गरेका थिए । साथै यहाँको शिक्षण विधि र पद्धति, पढाइको वातावरण र अनुभवी शिक्षक शिक्षिकाहरुको अध्यापनबाट आफूहरु प्रभावित भएको कुरा व्यक्त गरेका थिए ।

कार्यक्रममा विद्यालयका प्रिन्सिपल प्रजापतिले विनायकलाई विश्वास गरी आएका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरुलाई स्वागत गर्दै प्रगतिशील सोचका साथ रूपान्तरित एवं गुणस्तरीय शिक्षाका लागि विद्यालय सदैव प्रतिबद्ध रहेको बताए ।

चाँगुनारायण नगरपालिकाको अनुरोध !

व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाई सराई र सम्बन्धविच्छेद) जस्ता घटना समयमै दर्ता गरौं ।

- समयमै कर तिरौं, सभ्य नागरिकको परिचय दिऔं ।
- बालश्रम बाल विवाह रोक्ौं ।
- बालबालिको पालन पोषण र शिक्षामा लगानी गरौं ।
- स्वास्थ्य संस्थामा बच्चालाई लगेर समयमै नियमित रुपमा लगाउनुपर्ने खोपहरु लगाई बाल मृत्युदर घटाऔं ।
- खानेपानीका मुहान, संरचनाहरु सफा र सुरक्षित राखौं ।
- आगलागी तथा बाढिपहिरोजस्ता प्राकृतिक प्रकोपमा सावधानी अपनाऔं ।
- नगरपालिकाभित्र सन्चालन हुने सबै प्रकारका व्यापार व्यवसाय दर्ता गरेर मात्र सन्चालन गरौं ।
- आ-आफ्नो घरवरिपरि आफैं सफा, सुग्घर गरौं ।
- स्वच्छ र शान्त वातावरण कायम गरौं ।
- प्रत्येक घरधुरी, संघसंस्था, सार्वजनिक स्थानहरुमा चर्पी निर्माण गरी चर्पीमा मात्र दिशापिसाब गरौं ।
- घरेलु हिंसाविरुद्ध डटेर लडौं, सभ्य समाज निर्माणमा सहयोग पुर्याऔं ।
- लागु औषध तथा दुर्व्यसनीबाट बचौं र बचाऔं ।

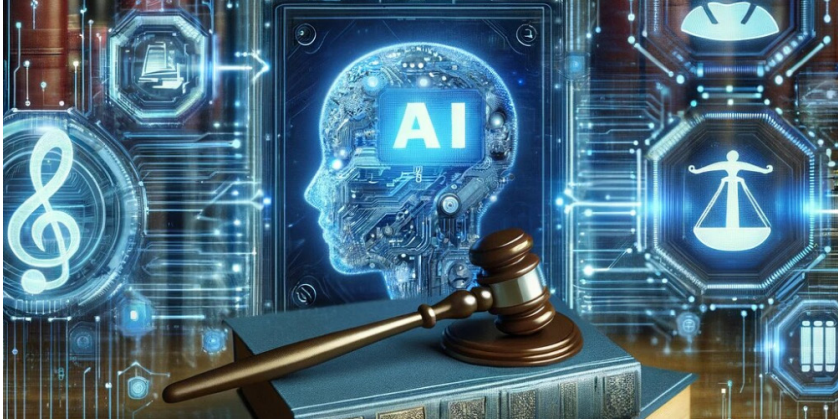
विकास निर्माण कार्यमा जनसहभागितामा जुटाऔं ।

जीवन खत्री मेयर	रमेश बुढाथोकी उपमेयर	मोहनकुमार श्रेष्ठ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
--------------------	-------------------------	--

चाँगुनारायण नगरपालिका

खरिपाटी, भक्तपुर, बागमति प्रदेश ।

एआई च्याटबटको प्रयोगमा सावधान ! हुन सक्छ डेटा लिक

काठमाडौं । तपाईं च्याटजीपीटी प्रयोग गर्नुहुन्छ ? अथवा कुनै एआई टुलहरू कतिको प्रयोग गर्नुहुन्छ ? कुनै सामान्य जानकारी, पढाइ वा व्यावसायिक कामका लागि नभइ आफ्ना व्यक्तिगत कुराहरू साटुन एआई प्रयोग गर्नुहुन्छ ?

जानेर वा नजानेर एआई च्याटबटसँग मानिसको सम्बन्ध गहिरो हुँदै गइरहेको छ । केही प्रयोगकर्ता त भन्नु कसैलाई भन्न नसकेका कुराहरू पनि च्याटबटसँग खुलेर शेयर गरिरहेका हुन्छन् । अझ कतिलाई वरु मलाई मेरा मान्छेहरूले भन्दा मेसिनले बढी बुझ्छ । यसले मलाई धेरै सुभाव दिन्छ, मेरो कुरा सुन्छ, भन्ने पनि लाग्छ, होला !

हालै एक कार्यक्रममा मेटाका सीईओ मार्क जुकरबर्गले पनि मेसिनले मानिसलाई धेरै बुझ्नु भन्ने चाहना रहेको र आफूहरूले यस्तै एआईमा काम गरिरहेको बताएका थिए । उनी चाहन्छन्- मेसिनले मान्छेलाई साथीको रूपमा वा व्यावसायिक सल्लाहकारको रूपमा मात्र होइन, मनोपरामर्शदाताको रूपमा पनि सहयोग गरोस् । “जो व्यक्ति सँग परामर्शदाता (थेरापिस्ट) हुँदैनन्, उनीहरू सबैसँग अब एआई हुनेछ,” उनी भन्छन् ।

एआई टुलहरू मानिसका लागि राम्रो थेरापिस्ट बन्न सक्छन् कि सक्दैनन् भन्ने कुरा अझै स्पष्ट छैन । तर धेरै मानिसहरू अहिले नै आफ्ना गोप्य कुरा च्याटबटसँग शेयर गरिरहेका छन् । थेरापीकै लागि भनेर बनाइएका एपहरू परामर्शका लागि विशेष प्रयोग हुने गरेका छन् । त्योभन्दा धेरै प्रयोगमा आउने एपहरूमा मेटा एआई, ओपनएआईको च्याटजीपीटी वा एक्सको ग्रीकलगायत रहेका छन् ।

तर यो प्रयोग नजानिँदो पारामा मानिसहरूका लागि जोखिमपूर्ण बन्दै गइरहेको छ । आफ्ना गोप्य कुरा मेसिनसँग शेयर गर्दै गर्दा ती कुरा मेसिनले मात्र सुनिरहेको छ वा अरू कोही मानिसले पनि सुनिरहेको छ ? यस विषयमा हामी अनभिज्ञ छौं ।

इन्टरनेटमा कुनै पनि कुरा गोप्य रहँदैन भन्ने कुरा सामान्य बुझाइ हो । तर अहिले अमेरिकामा दुई गम्भीर प्रवृत्तिहरू एक-अर्कामा तानातान गरिरहेका छन् । एकातिर, प्रविधि कम्पनीहरू प्रयोगकर्तालाई आफ्ना निजी

विवरण एआईलाई बताउन उक्साइरहेका छन्, जुन कुरा प्रयोगकर्ताले सामाजिक सञ्जालमा राख्दैनन्, आफ्ना नजिकका साथीलाई पनि भन्दैनन् । अर्कातिर, सरकारले नागरिकका मनोविज्ञान, लिंग पहिचान, मानसिक अवस्था, जातीय दृष्टिकोणजस्ता संवेदनशील विवरणहरूमा विशेष निगरानी गर्न खोज्दैछ ।

अनि यसका लागि अमेरिकी सरकार कुनै कानुन र नैतिकताको ख्याल नै नगरी सकेसम्म धेरै जानकारी हात पाउँछ । केही उदाहरणहरू:

-अमेरिकाका संघीय कानुन प्रवर्तन निकायहरूले कानुनी रूपमा बसोबास गरिरहेका आप्रवासीहरूलाई अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको आधारमा गिरफ्तार गरे । जस्तै: एकजना विद्यार्थीलाई पत्रिकामा लेख लेखेकै आधारमा हतौँसम्म थुनामा राखियो ।

-अमेरिकाले स्वास्थ्य सचिव रोबर्ट एफ. केनेडी जुनियरले डिप्रेसनका औषधिहरूको सट्टा मानिसहरूलाई पुनर्स्थापना शिविरमा पठाउन सुभाव दिएका छन् । उनले अटिजम भएका व्यक्तिहरूको अभिलेख सङ्कलन गर्ने संघीय डेटाबेस बनाउने योजना समेत घोषणा गरेका छन् । यो डेटाबेस मेडिकल फाइल र वेयरेबल डिभाइसहरूको डेटा प्रयोग गरेर तयार गरिने बताइएको छ । हालैको स्वास्थ्य तथा मानव सेवा विभागको एक रिपोर्टले अटिजमलाई जेन्डर डायसफोराको कारणले हुने गरेको संकेत दिएको छ, जुन ट्रान्सजेन्डर समुदायविरुद्धको ठुलो हमला हो ।

-अमेरिकाको डिपार्टमेन्ट अफ गभर्मेन्ट इफिसियन्सी (म्हउबचकतभलत या न्यखभचकतभलत भाष्अभलअथ) ले विभिन्न सरकारी एजेन्सीमा छरिएका डेटाहरूलाई केन्द्रीकृत रूपमा सङ्कलन गरेर निगरानीको लागि प्रयोग गर्ने योजना बनाइरहेको खबरसमेत बाहिरिएको छ । विभागका प्रमुख एलन मस्कले सुरुवाती दिनहरूमा सरकारी कर्मचारीहरूको विवरण खोजेर संकलन गर्ने काम गरेका थिए ।

यस्ता विविध कुराहरूले अमेरिकी नागरिकहरूलाई आफ्ना मानसिक र स्वास्थ्यसम्बन्धी कुराहरू एआई च्याटबटसँग शेयर गर्न भन्नु बढी प्रेरित गरिरहेको द भर्जमा प्रकाशित लेखमा उल्लेख छ । तर यहाँ

बुझ्नुपर्ने कुरा के छ भने, अत्यधिक प्रयोगमा रहने च्याटबटहरू अमेरिकी सरकारसँग नजिकबाट काम गरिरहेका छन् ।

एलन मस्क त सरकारी कर्मचारी नै हुन् । जुकरबर्ग र ओपनएआईका साम आल्टम्यान पनि ट्रम्पको कृपामा रहन अनेक प्रयास गरिरहेको विश्लेषकहरू बताउँछन् । यी कम्पनीहरू सामान्य रूपमा मात्र लविङ गर्दै छैनन्, तिनीहरूले ट्रम्पको विचारअनुकूल नीति बनाउँदै, सार्वजनिक रूपमा समर्थन जनाउँदै छन् । इन्टरनेटमा निगरानी कुनै नयाँ कुरा होइन, तर अब स्थिति भयावह बन्न थालेको छ । कम्पनीहरूले च्याटबटहरूमार्फत संवादकै शैलीमा संवेदनशील जानकारी भित्र्ने खालको संरचना तयार गरिरहेका छन् । जब यस्तो जानकारी लीक हुन्छ, त्यो व्यक्तिको व्यक्तिगत जीवनमा ठुलो असर पार्न सक्छ । च्याटबटहरू गुगल सर्चजतिको पनि सुरक्षित नभएको विश्लेषकहरू बताउँछन् । अर्कोतिर, यो मेसेजिङ एपहरूजस्तो इन्क्रिप्टेड पनि हुँदैन । तपाईंले च्याटबटसँग गर्नुभएको हरेक कुरामा कम्पनीको सोभ्रो पहुँच हुन्छ ।

अमेरिकी सरकारले यो निगरानीलाई “बालबालिकाको सुरक्षा” वा “आतंकवाद नियन्त्रण” जस्ता नारामा ढाक्न सक्ने सम्भावना पनि छ । तर वास्तविकता भने प्रस्ट छ- यो प्रक्रिया लोकतान्त्रिक अधिकार र व्यक्ति स्वतन्त्रताको उल्लङ्घन हो । विशेष जोखिममा परेका व्यक्तिहरूमा लिङ्ग पहिचानसम्बन्धी स्वास्थ्य सेवामा काम गर्ने डाक्टर, विश्वविद्यालयका कर्मचारी, सामाजिक मुद्दामा सक्रिय व्यक्ति लगायत रहेका छन् ।

यदि यस्तो होइन र कम्पनीहरू आफूलाई प्रयोगकर्ताको गोपनीयताप्रति सचेत भनेर चिनाउन चाहन्छन् भने उनीहरूले सबै संवेदनशील च्याटहरू इन्क्रिप्टेड राख्ने, कम्पनीको समेत पहुँच नहुने गरी काम गर्न सक्छन् ।

पछिल्लो समय नेपालमा पनि एआई च्याटबटको प्रयोग बढ्दै गइरहेको छ । नेपाल सरकार एआई नीति बनाउने तरखरमा छ । यस्तोमा नेपालमा पनि कुनै न कुनै प्रकारको नीति आउन सक्छ । जसले हाम्रो गोपनीयताको सुरक्षा प्रत्याभूत गर्दैन । भाग्यवश यस्तो नीति नआए पनि, एआई टुल जहाँको भए पनि हाम्रो डेटा सम्बन्धित कम्पनीको पहुँचमा हुन सक्छ भन्ने कुरालाई नकार्न सकिँदैन । यी सबै डेटा कुनै पनि बेला, कुनै पनि प्रयोजनका लागि प्रयोग हुन सक्छन् ।

आजको दिनमा एआई तपाईंको सहयात्री त बन्न सक्छ, तर यसले तपाईंका संवेदनशील डेटाहरूलाई कसरी प्रयोग गरिरहेको छ भन्ने विषयमा कुनै कुरा यकिनका साथ भन्न सकिँदैन । यस्तोमा आफैँ सचेत भई एआई च्याटबटसँग कुन स्तरसम्मको कुरा गर्ने भन्ने ध्यान भने आफैँले राख्नु उचित हुन्छ ।

विपदको पूर्वतयारीमा

विपदबाट उच्च सतर्कता अपनाउन आग्रह गरिएको छ । बैठकले मनसुनजन्य पूर्वतयारी तथा कार्ययोजना २०८२ स्वीकृत गरी कार्यन्वयनमा लैजाने जनाएको छ । बैठकले सूचना संकलन, खोजी तथा उद्धारका लागि जिम्मेवार निकायले ताकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्ने, सम्बन्ध र स्थलगत अध्ययनल गर्ने निर्णय गरेको प्रमुख जिल्ला अधिकारी अर्याले बताए ।

गत वर्षको असोजमा आएको बाढी-पहिरोमा परी भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिकाको वडा नं. २, ८, र ९ मा गरी ४ जनाको मृत्यु भएको थियो । भक्तपुरको हनुमन्ते खोला उर्लेर आउँदा खोला आसपासका बस्ती, विद्यालय, अस्पताल जस्ता भवन ढुवानमा परेका थिए ।

यस्तै, किसानले लगाएका तरकारी तथा अन्नवालीसमेत क्षति पुगेको थियो । मनोहरा खोलाका आसपासका क्षेत्र ढुवानमा परेको थियो भने भक्तपुरका राधेराधे, जगाति, च्याम्हसिह सडक क्षेत्रसमेत हनुमन्त खोला पस्दा ढुवानमा परेको थियो ।

संसारकै सबैभन्दा गरीब राष्ट्रपति पेपेको निधन

एजेन्सी । उरुग्वेका पूर्व राष्ट्रपति जोसे अल्बर्टो मुजिका कोर्डानो (पेपे मुजिका) को ९० वर्षको उमेरमा निधन भएको छ । सरल जीवनशैली र समाजवादी विचारधाराका प्रतीक मुजिकाको निधनले विश्व समाजवादी आन्दोलनले एक महत्वपूर्ण नेता गुमाएको छ । सन् २०१० देखि २०१५ सम्म उरुग्वेको राष्ट्रपतिको जिम्मेवारी सम्हालेका मुजिका ‘संसारकै सबैभन्दा गरीब राष्ट्रपति’ भनेर विश्वमा चर्चित थिए । उनले आफ्नो तलबको अधिकांश हिस्सा दान गर्ने र्थ र राष्ट्रपति हुँदा पनि ग्रामीण इलाकामा रहेको सानो फार्म हाउसमा जीवन बिताएका थिए ।

छापामार लडाकुका रूपमा सक्रिय रहँदै उनी दर्जनौं गोलीका बाबजुद जीवित रहे । त्यसपछि उनलाई पक्राउ गरेर १२ वर्षसम्म कठोर एकान्त कारावासमा राखिएको थियो । यो समय उनका लागि अत्यन्त पीडादायक भए पनि उनले त्यहीँबाट समाज, राजनीति र मानवताको गहिरो चिन्तन गरे ।

मुजिका ल्याटिन अमेरिकाको “गुलाबी लहर” भनेर चिनिने सन् २००० को दशकको वामपन्थी उदयका अग्रणी नेतामध्ये थिए । अर्जेन्टिना, ब्राजिल, चिली, बोलिभियालगायत देशहरूमा समाजवादी सरकार सत्तामा आउँदा उनी त्यस लहरको केन्द्रमा रहेका थिए । उनको निधनसँगै ल्याटिन अमेरिकी वामपन्थी राजनीति र विश्वव्यापी समाजवादी आन्दोलनले एक प्रतीक गुमाएको छ । सामाजिक समानता, न्याय र सादगीको जीवनशैलीप्रतिको उनको प्रतिबद्धता धेरैका लागि प्रेरणादायी रहेको छ ।

जोसे मुजिकाप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै विश्वभरका नेताहरू, सामाजिक कार्यकर्ता र सर्वसाधारणले उनको योगदानलाई स्मरण गरिरहेका छन् ।

सिन्दूरको बोट, यसको निर्माणको रोचक यात्रा, विधि र फाइदाहरू

एजेन्सी । नेपाललगायत भारत तथा हिन्दु समाजमा हरेक विवाहित महिलाको मुख्य आभूषण सिन्दूर हो, जुन उनको सबैभन्दा खोजिने आभूषण हो । यसले महिलाहरूको सोह्र श्रृंगारमा विशेष स्थान मात्र राख्दैन, तर जब यसको माग हुन्छ, अनुहारको सुन्दरता दोब्बर हुन्छ । सिन्दूरलाई सिन्दूर भनिन्छ, जुन सामान्यतया मानव निर्मित हुन्छ र यसलाई सही अनुपातमा कागती, बेसार, पारा आदि मिसाएर तयार पारिन्छ । तर, के तपाईंलाई थाहा छ सिन्दूर पनि विरुवाको बीउबाट बनाइन्छ ? यो जिड्वुटी सिन्दूर हो । हर्बल सिन्दूर कसरी बनाइन्छ र यसको फाइदा के हो जानौं ।

हर्बल सिन्दूरको बारेमा रोचक तथ्यहरू -जिड्वुटी सिन्दूरको यो यात्राको कथा धेरै रोचक छ । सिन्दूरको रूखलाई अंग्रेजीमा कुमकुम रूख वा कमला रूख भनिन्छ । यो स्पर्ज परिवार, मेलेोटस फिलिपेन्सिसको विरुवा हो । यो विरुवा दक्षिण अमेरिका, हिमाचल प्रदेश, भारतको महाराष्ट्रमा उम्रन्छ, त्यो पनि चुनिएका क्षेत्रहरूमा मात्र ।

-अन्य बोटविरुवाहरू जस्तै, यो पनि एउटा यस्तो बोट हो जसको फलले पाउडर र तरल रूपमा सिन्दूर जस्तो रातो रंग उत्पादन गर्छ । धेरै मानिसहरू यसलाई तरल लिपिस्टिक रूख पनि भन्छन् । एउटा बोटले एक पटकमा लगभग डेढ किलो सिन्दूर फलाउँछ । यसको मूल्य प्रति किलो १००० को हाराहारीमा छ ।

-सिन्दूर वा केमिलाको रूख २० देखि २५ फिट अग्लो हुन्छ । रूखको फलबाट बीउ निस्कन्छ । यी बीउहरूलाई पिसेर सिन्दूर बनाइन्छ । यो बिल्कुल स्वाभाविक हो । चम्किलो रातो रंग प्राकृतिक भएकोले निर्मातालाई कुनै हानि हुँदैन । यसमा कुनै मिसावट हुँदैन ।

-यस रूखका फलहरू गुच्छामा उम्रन्छन् । सुरुमा यो हरियो रंगको हुन्छ, तर पछि यो फल रातो रंगमा परिणत हुन्छ । यी फलफूल भित्र सिन्दूर हुन्छ । त्यो सिन्दूर साना अन्नको आकारमा हुन्छ, जसलाई पिसेर अन्य कुनै पनि चीजसँग नमिसाई सिधै प्रयोग गर्न सकिन्छ । यो शुद्ध छ र स्वास्थ्यको लागि पनि धेरै उपयोगी छ । यसको कुनै साइड इफेक्ट छैन । यो सिन्दूरलाई आवश्यकता पूरा गर्न र खानाका वस्तुहरूलाई रातो रंग दिन प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

-यो हर्बल लिपिस्टिक बनाउन पनि प्रयोग गरिन्छ । यो धेरै औषधिहरूमा पनि प्रयोग गरिन्छ । यो लिपिस्टिक, कपालको रंग, नेल पालिस जस्ता धेरै कुराहरूमा प्रयोग गरिन्छ ।

-व्यावसायिक प्रयोग: रातो मसी बनाउन पनि प्रयोग गरिन्छ, रंगको लागि प्रयोग गरिन्छ, साबुनमा प्रयोग गरिन्छ । यो विरुवा जहाँ रातो रङ प्रयोग गर्न सकिन्छ त्यहाँ प्रयोग गरिन्छ ।

- यसलाई लागू गर्ने दुई तरिकाहरू छन् । दुवै धेरै परम्परागत र सामान्य छन् । पहिलो, बीउ रोप्न सकिन्छ र दोस्रो, तयार पारिएको विरुवा काट्ने माध्यमबाट रोप्न सकिन्छ । सिन्दूरको बोट घरमा सजिलै उम्रन सक्दैन, किनकि यसलाई फरक प्रकारको हावापानी चाहिन्छ । यदि तपाईंले यसको बोटलाई धेरै पानी वा मल दिनुभयो भने, बोट फस्टाउन सक्नेछैन । यदि यसलाई घटाइयो भने, यसले फल दिनेछैन ।

-अफ्रिकन जर्नल अफ बायोमेडिकल रिसर्चमा प्रकाशित समाचार अनुसार, सिन्दूरको बोटमा एन्टी-ब्याक्टेरियल र एन्टी-फंगल गुणहरू हुन्छन् । यसको औषधीय गुणहरूको बारेमा प्रकाशित समीक्षा प्रतिवेदनमा भनिएको छ कि बीउबाट प्राप्त हुने आवश्यक प्राकृतिक रंग, जसलाई विक्सन भनिन्छ, खाद्य, औषधि, सौन्दर्य प्रसाधन र कपडा उद्योगहरूमा व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । सिन्दूरको बोटको विभिन्न भागहरू भ्रूडापखाला, ज्वरो, छाताको संक्रमण आदि जस्ता विभिन्न रोगहरूको उपचारमा प्रयोग गरिन्छ ।

भक्तपुर नगरपालिकामा जनप्रतिनिधिहरुको तीन वर्ष (नगर प्रमुख सुनिल प्रजापतिको प्रतिवेदन)

आदरणीय नगरबासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू,

जनताको व्यापक साथ र समर्थनमा भक्तपुर नगरपालिकामा हामी निर्वाचित भई सपथ ग्रहण गरेको आज ३ वर्ष पूरा भयो । नेपालको संविधान अनुसार भएको स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनपछि निर्वाचित भएर २०७९ साल जेठ ६ गते आजकै दिन हामीले कार्यभार सम्हालेका थियौं । त्यतिबेला सम्पूर्ण जनता र मतदाताबीच हामीले निर्वाचन घोषणापत्रअनुसार काम गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थियौं । आजका दिनसम्म निर्वाचन घोषणापत्रलाई आधार बनाएर हामीले काम गर्दैछौं ।

संविधान र कानुनले दिएको अधिकारभित्र रहेर विभिन्न विकास निर्माण र अन्य कार्यहरुको अतिरिक्त हरेक वर्ष एउटा नगरस्तरीय महत्वपूर्ण योजना सम्पन्न गर्ने उद्देश्यअनुरूप हामी अघि बढिरहेका छौं । पहिलो वर्ष ख्वप अस्पतालको नयाँ भवन उद्घाटन र दोस्रो वर्ष ‘भाज्या पुखु’ उद्घाटन सम्पन्न गर्‍यो । गत वर्ष आजकै दिन भनपा वडा नं. १० स्थित टेबुलटेनिस कभर्ड हल र ख्वप तिलगंगा आँखा अस्पतालको उद्घाटन गरेका थियौं । आज विहान भनपा वडा नं. ४ ग.हिटीस्थित लक्ष्मीनर सिंह मन्दिर पुनःनिर्माण सम्पन्न गरी नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ज्यूबाट उद्घाटन सम्पन्न गर्‍यो ।

दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू, भक्तपुर कला र संस्कृतिले भरिएको प्राचीन नगर हो । यहाँका मूर्त र अमूर्त सम्पदाहरु हाम्रा अमूल्य सम्पत्ति हुन् । त्यसको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी भावी पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्नु हामीले आफ्नो कर्तव्य र जिम्मेवारी ठानेका छौं । त्यसको निम्ति हामी कला र संस्कृति संरक्षणमा निरन्तर लागिरेहेका छौं ।

नाचगानको राजधानी, सांस्कृतिक नगर र जीवित संग्रहालयको रुपमा विश्वमा परिचित हुँदै गएको यस भक्तपुर नगरको नेतृत्व गरिरहँदा हामीलाई गर्वको महसुस भएको छ। हाम्रा अग्रजहरुले गर्नुभएको त्याग, परिश्रम र दुःखको परिणामस्वरूप भक्तपुर आजको अवस्थामा आइपुग्न सम्भव भएको हो । पदमा रहेर वा नरहेर पनि समाज परिवर्तनको लागि प्रत्यक्ष र परोक्ष योगदान गर्ने ती तमाम् अग्रज राजनैतिक नेता, कार्यकर्ता र सामाजिक कार्यकर्ताहरु एवं जनतालाई आजको दिन उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछौं ।

राजनीतिक दलका नेताहरु कल्पनाशील, देश र जनतामा समर्पित भए विकास छिट्टै सम्भव हुन्छ भन्ने एक उदाहरण भक्तपुर बन्दैछ । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष का. नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले लेख्नु भएको ‘सय वर्षपछिको भक्तपुर’ पुस्तक र १५ वर्षभित्र ‘एक घर एक स्नातक’ बनाउने घोषणा भक्तपुरको आर्थिक, साँस्कृतिक र सामाजिक रुपान्तरणको आधार र मार्गनिर्देशन बन्यो । त्यस पुस्तकले भक्तपुरको विकासको लागि कयौं वर्षसम्म मार्गनिर्देश गरिरहने हाम्रो विश्वास छ ।

स्थानीय तह प्रजातन्त्रको जग भएको हुँदा स्थानीय तह अधिकार सम्पन्न भए मात्र प्रजातन्त्र बलियो हुन्छ भन्ने मान्यताका साथ हामी अघि बढिरहेका छौं । नयाँ संविधान कार्यान्वयनमा आएको १० वर्ष बितिसक्दा पनि संघीयता राम्रोसंग कार्यान्वयनमा आउन सकेको छैन । कर्मचारी भर्नाको अधिकार स्थानीय तहलाई नहुनु, ससाना योजनाहरुसमेत संघ र प्रदेशको बजेटमा समावेश गर्नु, स्थानीय तहलाई दिने समानीकरण बजेट घटाउँदै लानु र स्थानीय तहबाट तलब खाने शिक्षकहरुमाथिको नियन्त्रण संघ सरकारमै कायमै राख्नु संघीयता कार्यान्वयनका चुनौतीहरु हुन् । भक्तपुर नगरपालिका ती सबै चुनौतीहरुबीच आत्मनिर्भरताको कठोर बाटो अवलम्बन गर्दै विकास पथमा अगाडि लम्किरहेको छ ।

हामीले हरेक वर्ष नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमार्फत वार्षिक कार्ययोजना प्रस्तुत गर्दै आएका छौं । चालु आ.व. २०८१।८२ को नीति तथा कार्यक्रम २०८१ असार ७ गते र बजेट असार १० गते प्रस्तुत गरी पारित बजेटको आधारमा हामीले काम गर्दै आएका छौं । देश र जनताको इमानदारीपूर्वक सेवा नै राजनीति हो भन्ने मान्यतालाई आत्मसात गर्दै जनप्रतिनिधिहरुको क्षमताले भ्याएसम्म भक्तपुरको शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाइ, सम्पदा संरक्षण, विकास निर्माणलगायतलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर कार्य गर्दै आएका छौं । आ.व. २०८१।८२ मा नगरपालिकाले गरेका गतिविधिहरुबारे संक्षेपमा जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

आयतर्फ : चालु आ.व. २०८१।०८२ मा आन्तरिकतर्फ रु. ६५ करोड ८३ लाख १० हजार र बाह्य स्रोततर्फ रु. १ अर्ब ८० करोड २२ लाख १८ हजार तथा

गत वर्षको बा“की मौज्दात रु. २० करोड ३७ लाख ८२ हजार गरी कुल रु. २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख १० हजार स्रोत अनुमान गरिएकोमा चालु आ.व. २०८१।०८२ को १० महिनामा कूल आन्तरिक आय रु. ४४ करोड ९५ लाख ३५ हजार राजस्व सङ्कलन भएको छ । उक्त रकम चालु आ.व.को लक्ष्यको ६८ प्रतिशत हो । गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा आन्तरिक आयमा रु. ४ करोड २ लाख ३५ हजारले वृद्धि भएको छ । यो गत वर्षको तुलनामा १० प्रतिशतले वृद्धि हो । व्यवसाय कर सङ्कलन र दर्ताका लागि कर टोलीको परिचालन, भक्तपुर औद्योगिक क्षेत्रका कर नतिर्ने उद्योगहरुलाई कारवाही गरी करको दायरामा ल्याइएको हुँदा गैर पर्यटनबाट उठ्ने राजस्व वृद्धि भएको हो । त्यसैगरी पर्यटन शुल्कबाट उठ्ने राजस्व पनि गत वर्षको तुलनामा वृद्धि भएको छ ।

नेपाल सरकारबाट राजस्व बा“डफा“डतर्फ चालु आ.व.मा रु. ६ करोड ८९ लाख ६८ हजार त्यसैगरी वित्तीय समानीकरण, सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान गरी जम्मा ४६ करोड २७ लाख ५१ हजार, मालपोत रजिष्ट्रेशनबाट रु. २ करोड ५८ लाख ९३ हजार प्राप्त भएको छ । बागमती प्रदेश सरकारबाट यसै आ.व. मा वित्तीय समानीकरण, सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान गरी जम्मा रु. १५ करोड ६५ लाख ५५ हजार रुपैया“, सवारी करको राजस्व बा“डफा“डबाट रु. १ करोड ६८ लाख ८२ हजार प्राप्त भएको छ । यसरी आन्तरिक र बाह्य गरी कुल रु. २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख १० हजार आय अनुमान गरिएकोमा २०८२ वैशाख मसान्तसम्म कुल रु. १ अर्ब ६७ करोड २३ लाख ३३ हजार प्राप्त भई अनुमानित आयको ६३ प्रतिशत प्रगति भएको छ ।

व्ययतर्फ : चालु खर्चतर्फ रु. १ अर्ब ५७ करोड ३ लाख ५३ हजार विनियोजित रकममध्ये २०८२ वैशाख मसान्तसम्म रु. ९२ करोड ४६ लाख ७० हजार खर्च भई विनियोजित रकमको ५८।८८ प्रतिशत, पू“जीगत खर्चतर्फ विनियोजित रकम रु. ९९ करोड ४० लाखमध्ये ३५ करोड ७१ लाख ९० हजार खर्च भई ३६ प्रतिशत प्रगति भएको छ । वित्तीय व्यवस्थातर्फ १० करोड विनियोजितमध्ये सोही अवधिसम्म रु. ६ करोड २८ लाख ५४ हजार खर्च भई विनियोजित रकमको ६२।८५ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसरी चालु, पुंजीगत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ कुल विनियोजित रु. २ अर्ब ६६ करोड ४३ लाख ५३ हजारको ५०।४७ प्रतिशत वित्तीय प्रगति भएको छ ।

शिक्षा : भक्तपुर नगरपालिकाले कम शुल्कमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्यले खोलेका २ वटा इन्जिनियरिङ कलेजसहित ७ वटा शैक्षिक संस्थाहरुमा ७७ जिल्लाका ७ हजारभन्दा बढी विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् । नगरपालिकाले शिशुस्याहार केन्द्रदेखि स्नातकोत्तर तहसम्म जनताका छोराछोरीहरुलाई शिक्षा प्रदान गर्दै छ । ख्वप विश्वविद्यालयको स्थापनाको लागि हामीले निरन्तर जोड दिँदैछौं ।

ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजमा वि.सं. २०५८ देखि २०८२ सालसम्ममा ७७ जिल्लाबाट ५ हजार २६५ विद्यार्थीहरु कलेजमा भर्ना भएका छन् । भक्तपुर जिल्लाबाट सबैभन्दा धेरै (२ हजार ६३) जना विद्यार्थीहरु भर्ना भएका छन् । छात्राको सहभागिता उल्लेखनीय रुपमा बढेको छ । हाल अध्ययनरत विद्यार्थीमध्ये करिब ३९।५ प्रतिशत छात्रा रहेका छन् ।

ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजका सबै स्नातक तहका कार्यक्रमहरुलाई नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलद्वारा यस वर्ष स्थायी मान्यता प्रदान गरिएको छ । यो उपलब्धि नेपाल इन्जिनियरिङ काउन्सिलले तोकेको मुख्य मूल्यांकन क्षेत्रहरुमा कलेजको उत्कृष्ट प्रदर्शनको परिणामस्वरूप प्राप्त भएको हो ।

पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट स्नातक तह कम्प्युटर एप्लिकेशन (४८ सिट) र इन्फरमेशन टेक्नोलोजी (४८ सिट) को सञ्चालनको लागि स्वीकृति प्राप्त भइसकेको छ र यसै शैक्षिक सत्रबाट यी विषयहरु सञ्चालनमा आउने छन् । यी विषयहरु सञ्चालनसँगै क्याम्पसको शैक्षिक दायरा थप फराकिलो हुने र प्रविधि क्षेत्रमा दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने हाम्रो लक्ष्य हो ।

यस कलेजमा स्नातकोत्तर तह, एम.ई. इन अर्थक्वेक इन्जिनियरिङ कार्यक्रमकी विद्यार्थी मेधास्मी खतिवडाले ३.८८ सी.जी.पी.ए. सहित आफ्नो अध्ययन पूरा गरेकी छिन् र पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको १३ औं दीक्षान्त समारोहमा विश्वविद्यालय स्वर्ण पदक, स्वर्गीय डिल्ली बहादुर

अधिकारी स्वर्ण पदक र नारायण प्रसाद कोईराला स्वर्ण पदक गरी तीन प्रतिष्ठित स्वर्ण पदकहरुबाट सम्मानित भएकी छिन् ।

साथै, २०७५ सिभिल समूहका विकास पाण्डे पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयको १३ औं दीक्षान्त समारोहमा स्नातक तहको सिभिल समूहमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गरेबापत डा. राम शोभना पोखरेल स्वर्ण पदकबाट सम्मानित भएका छन् ।

ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज र ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङको संयुक्त आयोजनामा दुईवटा राष्ट्रिय सम्मेलनहरु सफलतापूर्वक सम्पन्न भइसकेका छन् । राष्ट्रिय भूकम्प सुरक्षा दिवसको अवसरमा, चौथो राष्ट्रिय भूकम्प इन्जिनियरिङ सम्मेलन २०८१ माघ ५ गते सम्पन्न भयो । त्यस्तैगरी, विश्व सम्पदा दिवसको अवसरमा चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन-वास्तुकलाका प्रवृत्ति र सम्पदा २०८२ वैशाख १५ गते सम्पन्न भएको थियो । २०८२ माघ महिनामा भूकम्प इन्जिनियरिङ तथा विपद-पश्चात् पुनःनिर्माण योजना विषयक चौथो अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन गर्ने तयारी भइरहेको छ ।

ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङमा स्थापना कालदेखि हासम्म २७६९ विद्यार्थी भर्ना भई अध्ययन गरेकोमा हालसम्म १५६४ विद्यार्थीहरुले अध्ययन पूरा गरिसकेका छन् । यो वर्ष ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ स्नातक तह सिभिलका विद्यार्थी गौरव भुपालले सिभिल विषयमा त्रिभुवन विश्व विद्यालय प्रथम भइ कलेजको नाम उच्चो बनाएका छन् । ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ विश्व विद्यालय अनुदान आयोगबाट क्युएए प्राप्त गर्ने प्रक्यामा छ । ख्वप बहुप्राविधिक अध्ययन संस्थान प्रमाणपत्र तह नर्सिङ विषयमा शैक्षिक वर्ष २०८१/८२ सम्म जम्मा ८०० जना विद्यार्थीहरु भर्ना भएकोमा ६७५ जना विद्यार्थीहरु उत्तीर्ण भई आफ्नो कार्य क्षेत्रमा कार्यरत छन् भने ३ समूह अर्थात ११९ जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् ।

यस अध्ययन संस्थानमा नर्सिङ तेश्रो वर्षमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको २०८१ भाद्र महिनामा सम्पन्न दोस्रो वर्षको परीक्षामा ३९ जना विद्यार्थीहरु समावेश भएकोमा ३६ जना (९२.३१५) विद्यार्थीहरु विशिष्ट श्रेणीमा र ३ जना विद्यार्थीहरु प्रथम श्रेणीमा उत्तीर्ण भएका छन् । त्यस्तै डिप्लोमा इन सिभिल इन्जिनियरिङ विषयमा शैक्षिक वर्ष २०७९/८० सम्म जम्मा ८७० जना विद्यार्थीहरु भर्ना भएकोमा हालसम्म ५६५ जना विद्यार्थीहरु उत्तीर्ण भैसकेका छन् ।

यस अध्ययन संस्थानमा थप प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्न मिति २०७९/०७/१५ गते सामान्य चिकित्सा(एच. ए.), फार्मेसी, रेडियोग्राफी र ल्याब टेक्निसियन विषयहरु संचालन गर्न सम्बन्धन स्वीकृतीको लागि प्रस्ताव पेश गरेकोमा मिति २०८१ चैत्र १७ गते प्रथम चरणको स्थलगत निरीक्षण सम्पन्न भई स्वीकृतीको चरणमा रहेको छ । ख्वप कलेज अफ ल सञ्चालन प्रारम्भ भएको ३ वर्ष भयो । यस अवधिमा वर्षको ६० जनाको दरले १८० जना विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् । यो वर्षको परीक्षामा ख्वप कलेज अफ लको विद्यार्थीहरु ९७ प्रतिशत परीक्षामा उत्तीर्ण हुन सफल भएका छन् । यस कलेजमा ४२ जिल्लाका विद्यार्थीहरु अध्ययनरत छन् ।

ख्वप मा.वि.मा कक्षा ११ र १२ गरी हाल ३ हजार ७ सयभन्दा बढी विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । कलेजबाट विज्ञान, मानविकी, व्यवस्थापन र कानुन गरी हालसम्म २५ हजार ५३३ जना विद्यार्थीहरुले अध्ययन गरिसकेका छन् । हरेक वर्ष रु. १ करोड ३० लाख भन्दा बढी रकम छात्रवृत्ति वितरण गरेका छौ ।

त्यस्तै २०८२ जेठ ८ र ९ गते ख्वप कलेजको आयोजनामा वातावरण, सुशासन र दिगो विकास विषयक चौथो राष्ट्रिय सम्मेलन हुदैछ ।

भक्तपुर नगरपालिकाले सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सुधार र भौतिक निर्माणको लागि रु ५१ लाख र नेपाल सरकारको सशर्त बजेटअन्तर्गत जम्मा रु.३ करोड ८६ लाख गरी यो वर्ष ४ करोड ३७ लाख रुपैया“ विद्यालयहरुलाई आर्थिक सहयोग प्रदान गरेको छ ।

स्वास्थ्य: भक्तपुर नगरपालिकाले १०० शैययाको ख्वप अस्पताल सञ्चालन गर्दै आएको छ । त्यसैगरी श्वासप्रश्वास पुनःस्थापना केन्द्र, जनस्वास्थ्य केन्द्र, सहरी स्वास्थ्य केन्द्र र आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरुमार्फत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । ख्वप अस्पतालले वर्षको ३६५ दिन ११ घण्टा ओपिडी सेवा प्रदान गर्दैछ ।

चालु आ.व. २०८१/८२ को वितेको १० महिनामा ७४ जिल्लाका २ लाख ३३ हजार ६३३ जना विरामीलाई सेवा प्रदान गरिसकेको छ । हाल ख्वप

अस्पतालमा चिकित्सक, नर्स र कर्मचारीहरु गरी कुल २३५ जना जनशक्ति कार्यरत छन् भने विशेषज्ञ चिकित्सक ३५ र मेडिकल अधिकृत १८ जनाले सेवा प्रदान गरिरहेका छन् । चालु आ.व. २०८१।८२ मा ख्वप अस्पतालमा युरोलोजी सेवा (मुत्र थैली), नेफ्रोलोजि सेवा (मृगौला), एन.पि.एल. सेवा (नाक, कान घाँटीको इन्डोस्कोपी), कोल्पोस्कोपी सेवा, ल्याप्रोस्कोपी सेवाहरु थप गरिएका छन् ।

२०८१ जेठ ६ गते, नेपाल मजदुर किसान पार्टीका केन्द्रीय अध्यक्ष श्री नारायणमान बिजुक्छेबाट उद्घाटन गर्नु भएको ख्वप तिलगंगा आँखा अस्पतालले १० महिनामा २४ हजार ५५४ जना आ“खाका विरामीहरुको उपचार गर्‍यो भने सोही अवधिमा ८८६ वटा आँखाको अपरेसन गरिसकेको छ । यस अवधिमा आयुर्वेदिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रबाट २ हजार ७६३ जनाले स्वास्थ्य उपचार प्राप्त गरे भने घरदैलो नर्सहरुले २३ हजार ५०६ घरधुरी गरी जम्मा ७० हजार ४७ जना जनतासँग सम्पर्क गरी सामान्य स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरेको रेकर्ड छ ।

यस अवधिमा नगरपालिकाले नगरबासीहरुलाई ११ हजार ३७७ वटा सिलिन्डर अक्सिजन निःशुल्क वितरण गर्‍यो भने नगरबासीहरुलाई निःशुल्क रगत उपलब्ध गरे बापत १५ लाख ६ हजार रुपैयाँ भुक्तानी गरेको छ । कडा रोग लागेका १८९ जनालाई यस आर्थिक वर्षमा प्रति व्यक्ति रु. १५ हजारका दरले २८ लाख ३५ हजार सहयोग उपलब्ध गराइएको छ ।

नगरपालिकाले नगरबासीहरुको स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखेर नियमित रुपमा वडा वडामा पाठेघरको मुख परीक्षण (प्याप स्मेयर) तथा स्तन क्यान्सर, नाक कान घाँटी, हाडजोर्नी, नशा रोग तथा आँखा जाँचसम्बन्धी निःशुल्क शिविरहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

सम्पदा संरक्षण : सम्पदा संरक्षणलाई नगरपालिकाले प्राथमिकता दिएर काम गरिरहेको छ । चालु आ.व. को १० महिनामा मठ १, मन्दिर जीर्णोद्धार ४, पाटी ४, घोछे पुनःनिर्माण/मर्मत ३, पोखरी १, इनार १, दुर्गेधारा संरक्षण १ र अन्य निर्माण गरी १६ वटा सम्पदा पुनःनिर्माण र जिर्णोद्धार सम्पन्न भयो भने त्यसको लागि रु.४ करोड ८५ लाख ३३ हजार खर्च भएको छ । त्यसैगरी दुर्गेधारा १, मठ १, मन्दिर जीर्णोद्धार ३, पाटी ९, घोछे पुनःनिर्माण/मर्मत २, पोखरी ५ र अन्य निर्माण २ गरी संख्या २३ वटा सम्पदाहरु पुनःनिर्माण तथा जिर्णोद्धार हुने क्रममा छ । यसरी चालु तथा सम्पन्न गरी कूल संख्या ३९ सम्पदाको जम्मा कूल खर्च ५ करोड ६१ लाख ९७ हजार खर्च भएको छ ।

पुरानो नगर क्षेत्रभित्र निजी घर र सम्पदा पुनःनिर्माणको लागि माटो जोडाइलाई जोड दिँदैछौ । प्रसिद्ध थन्थु दरबार, भनपा ९ दत्तात्रयस्थित पुजारी मठ, भनपा ६ स्थित छुमा गणेश घोछेलगायतका सम्पदाहरु माटो जोडाइबाट निर्माण गर्दैछौ । छुमा गणेश घोछे पुनःनिर्माण सम्पन्न भइसकेको छ भने इखालाछी मठ, हाडाछेलगायतका सम्पदाहरु यसै वर्ष सम्पन्न हुनेगरी कार्य भइरहेको छ ।

गाईजात्राको समयमा प्रस्तुत हुने विभिन्न सांस्कृतिक विधाहरुलाई प्रतियोगितात्मक मूल्यांकन गरी पुरस्कृत गर्दै आएका छौ । टोल टोलमा कार्यरत सांस्कृतिक गुरुहरुको सम्मान गर्ने नीतिअनुसार चालु आ.व.मा वर्षमा २२ जना सांस्कृतिक गुरुहरुलाई सम्मान गरियो ।

२०८२ वैशाख १२ र १३ गते भ.न.पा. र पुरातत्व विभागको संयुक्त आयोजनामा २०७२ सालको भूकम्प पश्चात पुनःनिर्माणको एक दशकको पुनरावलोकन कार्यक्रम र अन्तर्राष्ट्रिय वैज्ञानिक समिति (काठमाडौं उपत्यका विश्व सम्पदा क्षेत्र) को बैठक भक्तपुरमा सम्पन्न भयो ।

पर्यटन : चालु आ.व.को १० महिनामा गैर सार्कतर्फ १ लाख १८ हजार ७५४ जना तथा सार्क र चिनियाँतर्फ ९३ हजार ३२१ गरी जम्मा २ लाख १२ हजार ७५ जना पर्यटकले भक्तपुरको अवलोकन भ्रमण गरिसकेका छन् । गत आ.व.को श्रावणदेखि वैशाखसम्म १० महिनामा गैर सार्कतर्फ १ लाख ७ हजार १३१ जना र सार्क र चिनियाँतर्फ १ लाख ३ हजार २१ गरी जम्मा २ लाख १० हजार १५२ जना पर्यटकले भक्तपुर अवलोकन भ्रमण गरेका थिए । गत वर्षको तुलनामा सोही अवधिमा यो वर्ष १ हजार ९२३ जना पर्यटक वृद्धि भएको छ ।

२०८१ मंसिर २८ देखि पुष २ गतेसम्म भक्तपुर महोत्सव सम्पन्न भयो । विभिन्न ३२ वटा विधाहरु प्रस्तुती रहेको उक्त महोत्सव आन्तरिक र बाह्य गरी लाखौं पर्यटकहरुले अवलोकन गरेका थिए ।

२०८१ माघ ५ गते नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ बाँकी पेज ६ मा

